

PROSTY JĘZYK NA UW

Zespół redakcyjny: Mateusz Gromulski, Anna Maria Kolczyńska, Zuzanna Pasikowska
Pod opieką prof. dr. hab. Moniki Kresy

Spis treści

I. Świat prostego języka

1. Czym jest prosty język
2. Od czego zacząć
3. Skąd się wziął prosty język
4. Dlaczego warto
5. Prosty język w praktyce

II. Wieści ze świata prostego języka

1. Wydarzenia
2. Aktualności
3. Ciekawostki
4. Publikacje

Świat prostego języka

Czym jest prosty język

Prosty język to sposób tworzenia tekstów tak, żeby były jasne i czytelne. Kiedy piszemy prostym językiem, chcemy, aby odbiorcy zrozumieli tekst w taki sam sposób, w jaki my go rozumiemy. Działamy w myśl zasady, że każdy ma prawo do informacji, którą na pewno będzie w stanie zrozumieć. Prosty język daje nam pewność, że nasz tekst będzie jasny dla każdego – niezależnie od wieku, zawodu lub wykształcenia.

Warto jednak pamiętać, że niektóre osoby mają większe trudności z rozumieniem tekstów. Prosty język może być niewystarczający dla osób z różnymi niepełnosprawnościami. Dla nich najlepsze będą teksty ETR (easy-to-read, czyli łatwe do czytania i zrozumienia). Takie teksty będą też pomocne dla osób, dla których język polski nie jest językiem ojczystym. Przykłady takich tekstów można znaleźć w broszurach wydawanych przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną pod linkiem: [ETR - przykładowe publikacje](#).

Gdzie nas znajdziesz

prostyjezyk@uw.edu.pl

<https://zpj.ijp.uw.edu.pl/>

[Prosty język na Uniwersytecie Warszawskim](#)

Od czego zacząć

Przedstawiciele różnych ośrodków prostego języka przygotowali wspólnie zestaw zasad, które pomagają w tworzeniu komunikatów przyjaznych dla odbiorcy. Zachęcamy do zapoznania się z nimi. Znajdują się pod linkiem: [Standard prostego języka](#).

Chcielibyśmy Państwa zaprosić do biblioteki tekstów o prostym języku. Znajdą w niej Państwo różne ciekawe publikacje. Jest dostępna na [Dysku Google](#) lub na [Zotero](#).

Skąd się wziął prosty język

Idea ma swoje źródła w krajach anglosaskich – w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Nowej Zelandii i Wielkiej Brytanii. Już w drugiej połowie XX wieku zaczęto tam dostrzegać, że komunikacja urzędowa, prawna i medyczna tworzy bariery, a nie mosty.

W Polsce początki prostego języka sięgają roku 2010. Wtedy ukazała się publikacja „Jak pisać o Funduszach Europejskich?” przygotowana przez zespół językoznawców z Wrocławia. To wydarzenie zapoczątkowało w Polsce świadomy i systematyczny ruch na rzecz upraszczania języka w instytucjach publicznych. Od tego czasu powstają:

- liczne poradniki i rekomendacje dla urzędników;
- deklaracja prostego języka w wielu ministerstwach, urzędach i instytucjach (zob. [Deklaracja prostego języka](#));
- szkolenia pracowników administracji, uczelni i banków;
- teksty łatwe do czytania (ETR);
- specjalistyczne zespoły w różnych instytucjach;
- konferencje i kongresy (np. Kongres Efektywnej Komunikacji, konferencje o prostym języku ING Banku Śląskiego, fora prostego języka „Prosto i kropka”).

Dziś prosta polszczyzna to nie tylko moda, lecz także odpowiedzialność instytucji wobec obywateli.

Jeśli chcą Państwo dowiedzieć się więcej na temat historii ruchu prostego języka w Polsce, warto przeczytać [artykuł Anny Skaryszewskiej](#), który ukazał się w „Poradniku Językowym”.

Dlaczego warto

Przede wszystkim dlatego, że prosty język ma ułatwić nam życie. W dzisiejszym świecie jesteśmy zasypywani informacjami. Nie mamy czasu dokładnie czytać wszystkich tekstów, więc zamiast tego tylko skanujemy je wzrokiem. Przez to bardzo często pomijamy ważne informacje i nie rozumiemy tego, co właśnie przeczytaliśmy. Gdy używamy prostego języka, sprawiamy, że nasz czytelnik może lepiej i szybciej zrozumieć, co chcemy mu przekazać. Dzięki temu nie traci czasu na czytanie tego samego fragmentu kilka razy.

Dzięki prostemu językowi nasza komunikacja jest też efektywniejsza. [Badania](#) dowiodły, że klienci chętniej odpowiadają na pisma, które są napisane prostym językiem (udowodniono to na przykładzie wezwań do zapłaty podatku).

Skomplikowany język może służyć zatajaniu informacji niekorzystnych dla odbiorcy. Prosty język – przeciwnie. Opiera się na szczerej komunikacji, odsłania prawdę i pomaga dzielić się wiedzą. To jeden z fundamentów nowoczesnej demokracji.

Prosty język w praktyce

Po lewej stronie jest fragment regulaminu studiów na UW, po prawej zaś nasza uproszczona wersja. Mamy nadzieję, że ten przykład dobrze zobrazuje, jak pomocny może być prosty język:

„Na wniosek studenta KJD może zmienić formę odbywania przez niego studiów przez przeniesienie ze studiów stacjonarnych na studia niestacjonarne lub w przypadku studenta wyróżniającego się w nauce ze studiów niestacjonarnych na studia stacjonarne. KJD ustala różnice programowe wymagane do uzupełnienia przez studenta zmieniającego formę odbywania studiów.”

Możesz złożyć wniosek do KJD, jeśli chcesz przenieść się:

- ze studiów stacjonarnych na niestacjonarne,
- ze studiów niestacjonarnych na stacjonarne (to opcja dla studentów wyróżniających się w nauce).

KJD ustali wtedy, jakie różnice programowe musisz uzupełnić.

Więści ze świata prostego języka

Wydarzenia

IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Efektywna, efektowna i etyczna komunikacja”

Data: 31 maja i 1 czerwca

Miejsce: Wydział Neofilologii, ul. Dobra 55

Hasło: organizatorzy chcą podkreślić rolę dyskusji podczas konferencji, dlatego tegoroczna edycja odbywa się pod hasłem „Porozmawiajmy o języku”

Strona: www.facebook.com/konferencja3E

Chęć biernego udziału mogą Państwo zgłosić przez [formularz zgłoszeniowy](#).

Prostojęzyczne webinary Krajowej Szkoły Administracji Publicznej

KSAP regularnie organizuje spotkania związane z prostym językiem. W tym miesiącu odbył się bezpłatny, otwarty dla wszystkich zainteresowanych webinar z językoznawcą dr. hab. Tomaszem Piekotem z Uniwersytetu Wrocławskiego.

Zachęcamy do śledzenia [aktualności KSAP](#), by móc wziąć udział w podobnych wydarzeniach. Przed spotkaniem należy jedynie wypełnić ankietę zgłoszeniową na stronie internetowej.

V Kongres Młodej Nauki

Data: 17-19 lipca

Miejsce: Uniwersytet Gdański

Strona: kongresmlodejнауki.ug.edu.pl/

Kongres ma charakter międzynarodowy i interdyscyplinarny. Jest skierowany do osób, które rozpoczynają swoją karierę naukową. W tym roku uczestnicy będą mogli zaprezentować się w aż 109 panelach tematycznych.

W jednym z paneli – „Komunikacja dostępna – między teorią a praktyką” – wystąpią osoby, które zajmują się upraszczaniem komunikacji oraz dostosowywaniem jej do szczególnych potrzeb odbiorców.

Aktualności

„Poradnik Językowy” o prostym języku

Na początku kwietnia 2025 roku ukazał się [numer „Poradnika Językowego”](#) w całości poświęcony tematyce prostej i efektywnej komunikacji. Możemy zapewnić, że to prawdziwa prostojęzyczna uczta! Przeczytaj w nim Państwo m.in. artykuły na temat:

- wykorzystania narzędzi do upraszczania tekstu, w tym Chatu GPT;
- praktycznego zastosowania prostego języka;
- wymogu standardu B2 w kontekście prostego języka.

Ciekawostka

Prosty język niejedno ma imię.
W innych językach prosty język to:

ang.	PLAIN LANGUAGE	oczywisty i klarowny język
hiszp.	LANGUAGE CLARO	jasny język
niem.	EINFACHE SPRACHE	prosty, łatwy język
niem.	LEICHTE SPRACHE	lekki, łatwy język

Publikacje

W kwietniu 2025 roku członkowie Koła Naukowego Prostego Języka na UW opublikowali poradnik: [Wyrażaj się jasno – ale z elegancją. Komunikacja w środowisku akademickim.](#)

Poradnik jest skierowany przede wszystkim do studentów, ale każdy może znaleźć w nim coś ciekawego. Znajdą w nim Państwo zasady prostego języka i polskiej grzeczności językowej. Są tam również wskazówki dotyczące komunikacji mówionej i pisanej na uniwersytecie.

Z poradnika można się dowiedzieć m.in. jak:

- zwracać się do wykładowców,
- dobrze napisać mail,
- złożyć podanie lub wniosek.

Gdzie nas znajdziesz:

prostyjezyk@uw.edu.pl

<https://zpj.ijp.uw.edu.pl/>

[Prosty język na Uniwersytecie Warszawskim](#)